



Stanovisko Rodinného svazu ČR, Síť pro rodinu a Unie center pro rodinu a komunitu ke sněmovnímu tisku 716/0 - Novela z. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

Tři střešní prarodinné organizace vítají legislativní úpravu nerodičovské péče o děti tzv. sousedské dětské skupiny (SDS). Tato služba má specifické výhody, které zatím neposkytovala žádná nabídka péče o děti. SDS umožňuje současně:

- uspokojovat jak potřeby pečujících rodičů, poskytovatelů péče v SDS, nabízet svoje rodičovské kompetence i dalším dětem,
- tak umožnit dětem péči v rodinném prostředí malého kolektivu dětí
- flexibilitu pro okrajové nebo menší obce, se snižující se porodností
- svobodnou volbu pro rodiče a jejich snadnější sladování péče a zaměstnání

Z uvedených důvodů se tato služba v západní Evropě (zejména v Německu, Rakousku, VB, Francii) osvědčila jako doplňková forma péče k mateřským školám a jeslím.

Jak ukazují zahraniční zkušenosti a průběh pilotního ověřování této služby v kraji Vysočina, kterému byl věnován jeden z panelů Fóra rodinné politiky 07.06.2024, **chybí** předkládanému návrhu SDS dvě, v zahraniční praxi osvědčená, opatření, bez nichž nebude zavedení této služby úspěšné:

1. **střední článek** mezi poskytovatelem/kou a MPSV, provádějícím a zajišťujícím kontrolu kvality poskytované péče, proplácení odměny poskytovatelům, mentoring a síťování, zastupitelnost. Střední článek sídlí oblasti poskytování péče
2. **zastupitelnost**, zajišťovanou středním článkem, v případě onemocnění poskytovatele/ky nebo onemocnění členů její rodiny. Podle předkládaného návrhu musí být v tomto případě poskytování služby péče omezeno nebo pozastaveno. Takové řešení ohrožuje ale samotnou existenci SDS jako takové, protože k ní nebudou mít zájemci důvěru.

Na základě výše uvedených skutečností žádáme, aby byla do připravované novely zapracována existence středního článku a možnosti zastupitelnosti poskytovatelů.

Dále žádáme, aby nebyla provedena plánovaná změna platného znění zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, § 31 odstavec

(3) Podmínka osobní celodenní péče se též považuje za splněnou a rodičovský příspěvek náleží, jestliže

a) dítě, které nedosáhlo 2 let věku, navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti v rozsahu nepřevyšujícím 92 hodin v kalendářním měsíci.

A to z následujících důvodů:

Rodičovský příspěvek byl zaveden jako náhrada ušlé mzdy pečujícího rodiče, a proto byl uplatněn požadavek osobní celodenní péče. Požadavek se týká individuální péče o dítě, která je žádoucí s ohledem na blaho dítěte. Proto je možno čerpat rodičovský příspěvek i v situaci, že pečující rodič již nastoupil do zaměstnání. Je na jeho svobodné volbě, zda sám pečuje nebo přenechá péči jiné osobě. Z tohoto pohledu je nesprávné tvrzení, že opatření působí diskriminačně a znevýhodňuje zvl. samozivitele nebo rodiče. Cílem je umožnit individuální péči o dítě. Pokud by byl zápočet zrušen, dojde naopak k diskriminaci těch rodičů, kteří zajišťují individuální péči sami. Praxe celé západní Evropy potvrzuje, že státy vyrovnávají těmito dávkami ušlý příjem rodiny v důsledku péče.

Výzkumy ukazují, že neúplné rodiny a rodiny se třemi a více dětmi jsou méně ekonomicky aktivní v porovnání s úplnými rodinami, a to nejen v období věku dětí do tří let. Je to z důvodu péče, která je rovněž společensky žádoucí. **Proto je zachování zápočtu pobytu dítěte především symbolickým vyjádřením uznání hodnoty výchovné péče.**

Jan Zajíček
předseda Rodinného svazu ČR

Irena Příbylová
ředitelka Síť pro rodinu

Edita Kozinová
předsedkyně rady Unie